

UNIwersALNE
PRAWA
ŻYCIA

Sir John Templeton

Przełożył
Zbigniew Kasprzyk

WYDAWNICTWO WAM
Kraków 2013

Wstęp

im będę? Jaka czeka mnie przyszłość? Jak odnaleźć się w świecie pełnym konfliktów i przemocy? Jak poradzić sobie z codzienną presją? Jak osiągnąć spokój wśród zamętu? Jak być w świecie, ale nie należeć do niego? Jak uczynić życie pożytecznym i szczęśliwym?

W dzisiejszych czasach wielu ludzi zadaje sobie podobne pytania. Na szczęście istnieją pozytywne odpowiedzi i jasne wskazówki mogące wzbogacić życie każdego człowieka, który naprawdę chce się uczyć. Aby prowadzić szczęśliwe i pożyteczne życie, trzeba poznać prawa, które nim rządzą, i stosować się do nich. Zasady tworzące ten szczególny „zestaw reguł” zostały zaczerpnięte z najróżniejszych źródeł: ze świętych ksiąg największych religii; ze starożytnych i nowożytnych szkół filozoficznej myśli; z bajek autorów takich jak Ezop; z wypowiedzi naukowców takich jak Izaak Newton oraz artystów i historyków. Setki praw życia przekazywane są z pokolenia na pokolenie w ramach wspólnot rodzinnych i religijnych. Część z nich jest tak oczywista, że większość ludzi uznaje je za słuszne: na przykład uczciwość i prawdomówność są wysoko cenione we wszystkich kulturach i społeczeństwach.

My, ludzie, spędzamy tak mało czasu na niewielkiej planecie, którą nazywamy Ziemią. Każdy z nas ma jednak niepowtarzalną okazję, aby dzięki odpowiednim wyborom pozostawić świat

lepszym, niż był w chwili, kiedy się na nim pojawiliśmy. Aby osiągnąć trwałą poprawę, trzeba poznać prawa życia. Amerykański poeta, Henry Wadsworth Longfellow, pisał:

Życie wielkich nam przykładem,
Że jak oni możemy żyć,
I, wstępując nam ich śladem,
W księdze dziejów możemy ryć¹.

Prawdziwości powyższego stwierdzenia dowodzą historie szczęśliwego, użytecznego życia znanych i nieznanymi bohaterów dawnych epok i czasów współczesnych. Analizując słowa i uczynki tych ludzi, odkrywamy zasady, które były inspiracją do podejmowania działań przynoszących korzyść obecnym i przyszłym pokoleniom.

Zasady duchowe rządzą światem w równym stopniu co prawa fizyki i grawitacji. Każdy ma możliwość ich poznania i życia według nich. Wielu zapyta zapewne: „A cóż to takiego, to duchowe prawo?”. Otóż jest to niewidzialne prawo, które ma naturę duchową, nie wynika więc z zasad rządzących światem materialnym.

Praw duchowych nie kształtują aktualne poglądy czy chwilowe zachcianki. Nie determinują ich ludzie. Duchowe zasady mają charakter uniwersalny, ponieważ w równym stopniu odnoszą się do wszystkich. Obowiązują w każdym miejscu i czasie – niezależnie od przesądów i uprzedzeń. Podtrzymują same siebie i są niezależne od władzy czy nakazów człowieka.

Uczniowie starożytnego chińskiego mędrca Laozi określali duchowe prawo mianem *tao*. Najprostsza definicja tego pojęcia to „zasada kierująca działaniem wszechświata”. Aby to prawo zrozumieć, należy zdać sobie sprawę ze związku pomiędzy umysłem – czyli myślami, uczuciami, ideami – a działaniami w świecie materialnym, które są wyrazem myśli, uczuć i idei.

¹ *Psalm życia*, tłum. W. Baworowski za: wikisource.org, stan z dnia 10.05.2013.

Istnieje bowiem związek między niewidzialnymi myślami i uczuciami a widzialnymi działaniami, które z nich wynikają.

Książka *Uniwersalne prawa życia* jest skierowana do ludzi w różnym wieku. Ma służyć pogłębianiu wiedzy na temat uniwersalnej, życiowej prawdy, która wykracza poza współczesne czasy i konkretne kultury. Wyrażam nadzieję, że dzięki niej życie ludzi we wszystkich zakątkach świata stanie się nie tylko szczęśliwsze, lecz również bardziej pożyteczne. Cytaty pełniące rolę tytułów poszczególnych esejów odnoszą się do konkretnego prawa, które obowiązuje większość ludzi znajdujących się w różnych sytuacjach życiowych. Treść książki jest pomyślana tak, aby inspirować czytelnika i dodawać mu otuchy. Ma też skłaniać go do głębszej refleksji nad zasadami, według których żyje, aby na co dzień mógł czerpać z nich większe korzyści.

Opisane w tej książce prawa to skuteczne oraz łatwe do zastosowania w praktyce narzędzia. Jeżeli używa się ich konsekwentnie, dają siłę potrzebną do przemiany życia w pożyteczne i przynoszące radość doświadczenie. Nawet jeżeli dobrze się wam wiedzie, wiedzcie, że może być jeszcze lepiej, jeśli wykorzystacie w praktyce mądrość zawartą w tej książce. Gdybym podczas lat studenckich natknął się na opis uniwersalnych zasad życia, zdziałalbym znacznie więcej zarówno wtedy, jak i później. Być może choć jedno z opisanych przeze mnie praw zachęci was do realizacji celu, który dotychczas pozostawał wyłącznie w sferze marzeń!

W młodości zainspirowała mnie odważna wizja zawarta w wierszu Rudyarda Kiplinga *List do syna (Jeżeli)*. Wiersz ten nauczył mnie marzyć, ale także być panem własnych marzeń. Dowiedziałem się od wielkiego angielskiego poety, że Ziemia należy do wszystkich ludzi, a człowiek rozwija się dzięki odwadze i entuzjazmowi. Ostatnia strofa wiersza wciąż brzmi w moich uszach:

Jeżeli potrafisz spożytkować każdą minutę,
nadając wartość każdej przemijającej chwili;

Twoja jest ziemia i wszystko, co na niej
i co najważniejsze – synu mój – będziesz Człowiekiem.

U podstaw niniejszej książki leży przekonanie, że fundamentalne zasady „życia wielkich” – odwołując się do słów Longfellowa – można badać metodami naukowymi, tak jak bada się prawa przyrody. Poznając uniwersalne prawa i stosując je w codziennych sytuacjach, możemy prowadzić pełne radości, pożyteczne życie. Słusznie mówi się, że „życie jest trudną szkołą, w której egzaminy przychodzą przed nauką”. Mam szczerą nadzieję, że lektura *Uniwersalnych praw życia* będzie dla czytelników okazją do zdobycia wiedzy przed przystąpieniem do egzaminów!

Podziękowania

Nie mógłbym napisać tej książki, gdyby nie pomoc wielu osób, które dzieliły się ze mną swoimi pomysłami i mądrością. Przez wiele lat korzystałem z ich porad podczas pisania, wyszukiwania przykładów i redagowania niniejszego zbioru praw. W gronie współpracowników znaleźli się zarówno duchowni, jak i osoby świeckie związane z grupami religijnymi. Były wśród nich także osoby prywatne, które mają podobne, pełne nadziei spojrzenie na świat i podzielają fundamentalną wiarę, że „gra w życie jest znacznie ciekawsza, kiedy przestrzega się reguł”.